Tyriamasis projektas

Arnas Usonis, Dovydas Kaziukaitis, Emilija Abromaitytė, Igor Ziuganov, Lukas Janušauskas

1 Žymenys ir santrumpos

- HDI Žmogaus socialinės raidos indeksas(angl. Human development index)
- r Pirsono(Pearson) koreliacijos koeficientas.
- $\bar{x}$ vidurkis.

2 Raktiniai žodžiai

- Vaisingumo lygis -
- Aukštojo išsilavinimo lygis -
- HDI
- 3 Įvadas
- 4 Tyrimo tikslas ir uždaviniai
- 5 Tyrimas

5.1 Išskirčių tyrimas

Tyrėme HDI ir vaisinugmo rodiklio išskirtis. Išskirtis tyrėme pasitelkdami kvartilių metodą. Tai reiškia, kad reikšmę laikėme sąlygine išskirtimi, jei ji prikluasė intervalui $[Q1 - 3IQR; Q1 - 1, 5IQR) \cup (Q3 + 1, 5IQR; Q3 + 3IQR]$.

5.2 Koreliacijos tyrimas

Pamatavome vaisingumo ir HDI bei vaisingumo ir aukštojo išsilavinimo procento rodiklių koreliacijas. Tai padarėme, pritaikydami Pirsono(angl. Pearson) koreliacijos koeficientą. Jis paskaičiuojamas pagal formulę:

$$r = \frac{\sum_{i} (x_i - \bar{x})(y_i - \bar{y})}{\sqrt{\sum_{i} (x_i - \bar{x})^2} \sqrt{\sum_{i} (y_i - \bar{y})^2}}$$
(1)

Pirsono koreliacijos koeficientas	Reikšmė
Tarp vaisnigumo ir HDI	-0,819
Tarp aukštojo išsilavinimo procento ir vaisingumo	-0,399

1 lentelė: Koreliacijos skaičiavimų rezultatai

Šių kintamų koreliacijas iliustruoja sklaidos diagramos:

5.3 Aukštąjį išsilavinimą gavusiųjų suaugiusiųjų pasiskirtsymo tyrimas

Aukštąjį išsilavinimą gavusiųjų suaugiusiųjų pasiskirtsymą iliustruoja histograma:

Galima pastebėti, kad skirstinys nėra simetriškas.

- 5.4 Vaisingumo pasiskirstymas pasaulyje
- 6 Išvados
- 7 Literatūros ir šaltinių sąrašas